

NR 36 (CZERWIEC 2004)

SHUAI JIAO

Jose Luis Serra Flores

tłumaczenie: Piotr Osuch

wushu-chinwoo@pro.onet.pl

We wszystkich antycznych cywilizacjach spotkać możemy wzmianki o sztuce zapaśniczej. Ich powstanie wiązało się zarówno z poszukiwaniem pierwszych metod walki jak i swojego rodzaju koniecznością manifestacji kulturowej społeczności. Z czasem nabrały one charakteru rytuału plemiennego (państwa Azji Środkowej) i uświęconej dyscypliny olimpijskiej (Grecja). W okresie powstania i rozwoju pierwszych cywilizacji niedoskonałość, a niekiedy i brak broni, warunkowały użycie technik zapaśniczych w walce. Taka też była geneza zapasów chińskich Shuai Jiao.

Historia Chin licząca sobie ponad 5 tysięcy lat jest ściśle związana z biegiem Rzeki Żółtej (Huang Ho). Od niepamiętnych czasów wzdłuż jej nurtu zamieszkiwały dwa wrogie sobie plemiona. Jednemu przewodził mityczny, pierwszy władca Chin - Żółty Cesarz (HUANG DI), a drugiemu generał Zhi You. Wojownicy obu armii ścierali się ze sobą wielokrotnie, a szala zwycięstwa przechylała się to na jedną, to na drugą stronę. Pierwszym odlewom mieczy przypisywanym Żółtemu Cesarzowi, Zhi You przeciwstawił hełmy z rogami. W walce wojownicy starali się przebić przeciwnika uderzeniem rogów. Huang Di zmuszony był ćwiczyć swoich żołnierzy w technice unikania i kontrataku, by móc zwyciężyć armię Zhi You. Niebawem też Żółty Cesarz dokonał tego i zjednoczył imperium.

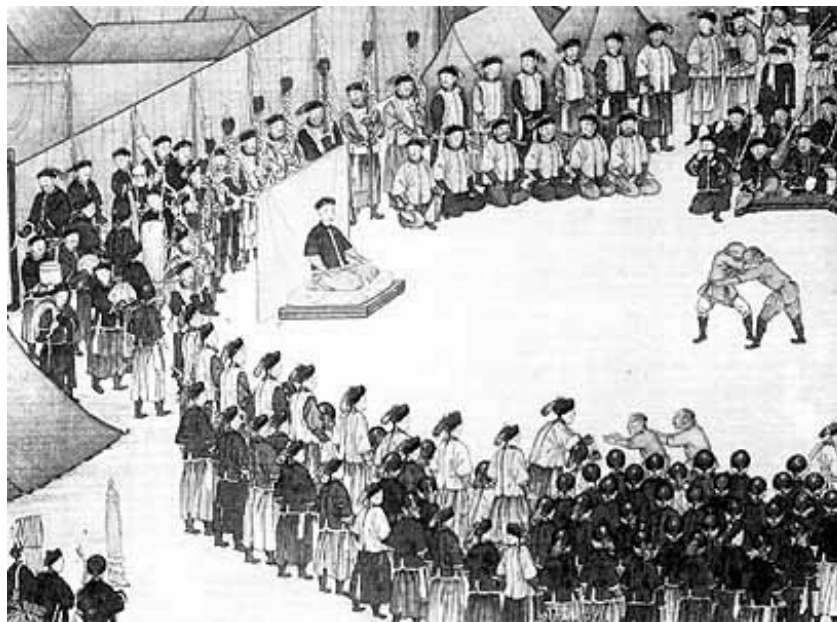
W późniejszych epokach tancerze imitowali chwałę zwycięstwa Huang Di nad Zhi You. Podzieleni byli na dwie grupy, z których jedna nosiła hełmy ozdobione rogami, druga natomiast starała się unikać pchnięć nimi i wytrącać przeciwnika z równowagi. Ten tradycyjny taniec nazywa się Jiao Dixi. Jest to pierwszy ślad Shuai Jiao i pierwsza forma walki bez użycia broni.

Technika "Pi"

Za panowania dynastii Zhou (1122-221 p.n.e.) Shuai Jiao stanowiło metodę szkolenia armii. Późniejsza dynastia Qu-in (221-202 p.n.e.) kontynuowała tę tradycję, wzbogacając ją o formę rywalizacji. Spektakle z udziałem zapaśników zaczęły cieszyć się coraz większą popularnością, szczególnie wśród arystokracji. Potwierdza to znalezisko archeologiczne datowane na ten okres z prowincji Hubei. W grobowcu dostojnika państwowego obok innych cennych przedmiotów znaleziono grzebień z malowidłem przedstawiającym dwóch zapaśników walczących w obecności sędziego.

Pierwsze zawody dużej rangi miały miejsce na początku naszej ery. Rozwijały się one bardzo szybko w okresie panowania dynastii Sui (581-618 n.e.). Źródła historyczne tego okresu mówią o turniejach trwających miesiąc, rozgrywanych w obecności cesarza.

*Malowidło z 1752 r. przedstawiające pojedynek
Shuai Jiao w obecności Cesarza Qianlong*

Niejednokrotnie sami cesarze byli wybitnymi zapaśnikami i propagatorami Shuai Jiao. Najbardziej znana w historii Chin jest porażka cesarza Zhuang Zang'a z dynastii Tang (618-907 n.e.) z wielkim mistrzem tego okresu Li Cunxian. Stawką tego pojedynku było niewielkie miasteczko, które odtąd stało się własnością Li.

W okresie Song (960-1279) została napisana "Jiaoli Ji" ("Księga Walki") poświęcona Shuai Jiao. Dzieło to, domniemanego autorstwa Diao Luzi, przedstawia historię, teorię i technikę tego stylu. Liczne dzieła tej epoki odwołują się do tej sztuki walki, jak klasyczny romans "Nad Brzegiem Rzeki". O dużej popularności Shuai Jiao w okresie panowania dynastii Song świadczy fakt, że sztuka ta była ćwiczona nie tylko przez mężczyzn ale i przez kobiety. Wielka encyklopedia - "Wan Bao Quanshu" - wydana za panowania cesarza Wanli z dynastii Ming opisuje również technikę Shuai Jiao, co świadczy o silnej pozycji tej szkoły w tradycji i kulturze Chin. Tekst ten, po przedostaniu się do Japonii, wywarł silny wpływ na rozwój Ju Jitsu. W tym samym okresie mistrz Shuai Jiao, Chen Yuen Lu, wyjeżdża do Japonii, gdzie wiedzę swoją przekazuje trzem uczniom. W okresie późniejszym założyli oni własną szkołę Ju Jitsu, Kito Riu, będącą pierwowzorem Judo. Założyciel szkoły Yoshin Riu, będący lekarzem, wiedzę swoją również zgłębiał w Chinach. Wpływy "Państwa Środka" w tamtym okresie rozciągały się na obszar całej Azji i potwierdzają je liczne źródła historyczne. Nie dziwi więc w tym kontekście wpływ Chińskiej Sztuki Walki na japońskie szkoły.

Technika "Dade"

W okresie panowania dynastii Qing Shuai Jiao nabiera kształtu znanego w czasach współczesnych. Powstaje wiele nowych szkół. Najbardziej znaną spośród nich była szkoła dworu cesarskiego "Shang Puying". Liczyła ona ponad 300 świetnie wyszkolonych zawodników, którzy toczyli regularnie walki z zespołami przyjeżdżającymi z całych Chin.

Technika "Biezi"

Obecnie Shuai Jiao jest nadal bardzo popularne w swojej ojczyźnie. Co cztery lata odbywa się wielki Turniej Narodowy Shuai Jiao. Rozgrywanych jest również wiele imprez o lokalnym i prowincjonalnym charakterze.

Poza Chinami Shuai Jiao rozwija się z powodzeniem na Tajwanie, w Ameryce Północnej i Europie.

Mistrz Yuan Zumou

W USA i Kanadzie rozwój Shuai Jiao zapoczątkował nie żyjący już Mistrz Chang Keng Dong. Od niedawna też system ten rozwija się w Hiszpanii i Francji dzięki Mistrzowi Yuan Zumou. Pomimo 54 lat prezentuje on nadal bardzo wysoki poziom techniki Shuai Jiao. Jego nauczycielem był znany mistrz z Szanghaju, Song Zhengpu. Pod jego też kierunkiem ćwiczył wiele lat. W 1958 r. Yuan Zumou wstąpił do Szanghajskiego Instytutu Sportu, gdzie studiował Shuai Jiao, zapasy w stylu wolnym, zapasy grekoromańskie oraz Judo. W 1963 r. otrzymał dyplom ukończenia Instytutu. Po wielu sukcesach odniesionych w turniejach ogólnochińskich, w 1978 r. Yuan Zumou mianowany został pierwszym trenerem reprezentacji Szanghaju. Aktualnie mieszka on we Francji, wspomagając rozwój Shuai Jiao w Europie.

Technika "Kao"

Jose Luis Serra Flores urodził się w Barcelonie w 1961 r. Z Wushu zetknął się w 17 roku życia. Naukę rozpoczął pod kierunkiem mistrza Lam Chen Ping'a, a jej przedmiotem był system Hung Gar Kuen. W 1986 r. rozpoczął treningi Shuai Jiao u Mistrza Yuan Zumou. Wkrótce został też mianowany przedstawicielem tego systemu na Hiszpanię. Obok Shuai Jiao Jose Luis ćwiczył Ta Chi Chuan, Pa Kwa oraz Hsing I pod kierunkiem Su Yu Chang'a i Carlósa Alberto Moreiry. Aktualnie prowadzi grupy Hung Kuen, Shuai Jiao oraz Tai Chi Chuan w Instytucie Wu Shu w Barcelonie.

Artykuł został opublikowany w czasopiśmie "Shaolin" nr 3/1995

[Powrót do spisu treści](#)

Strona została przygotowana przez Tomasza Grycana.

*Wszelkie pytania i uwagi dotyczące serwisu "Neijia" proszę przesyłać na adres:
tomek@neijia.net*

Uwaga! Zanim wyślesz e-mail, przeczytaj dokładnie [F.A.Q.](#)

[Powrót do strony głównej.](#)